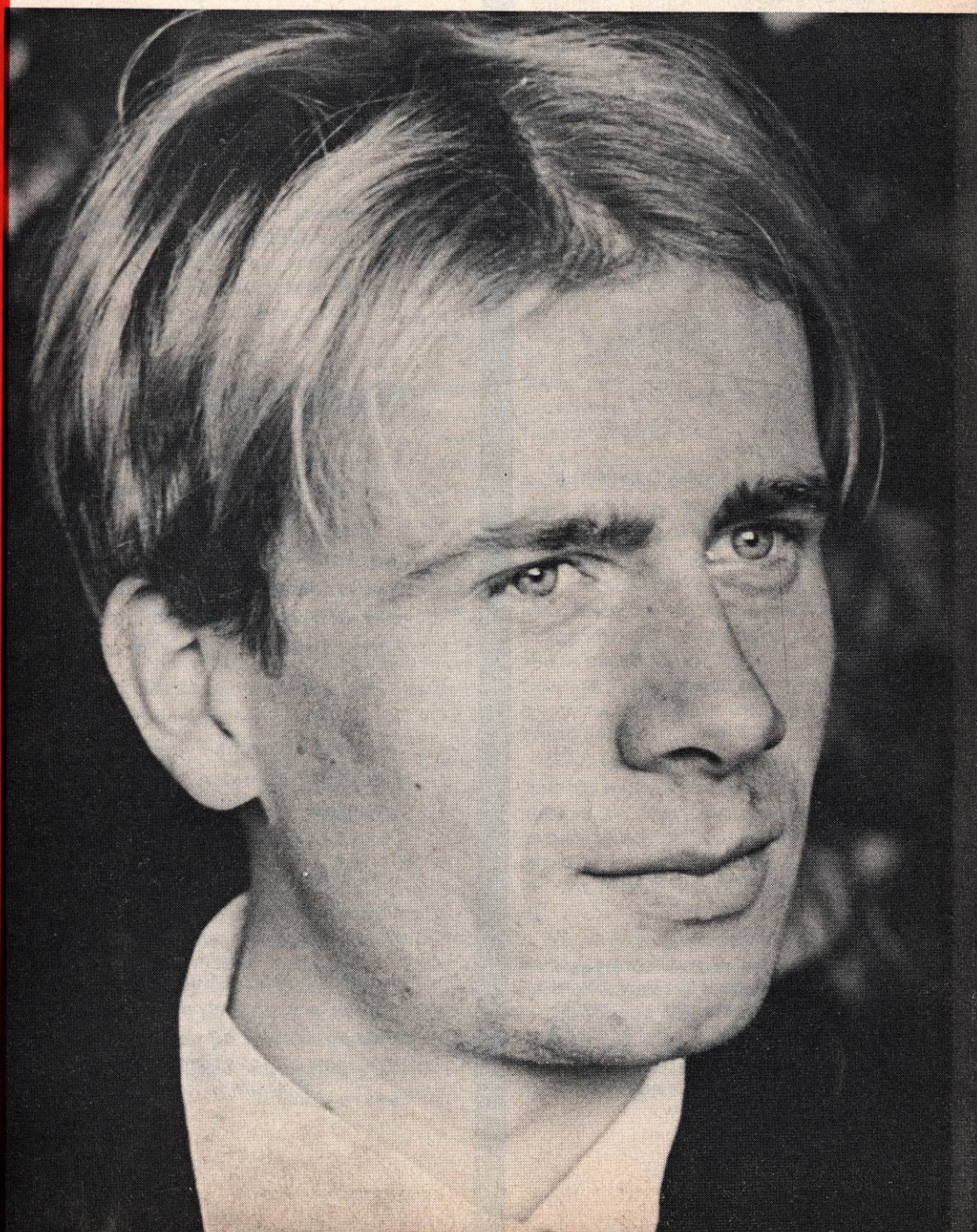

23.04.009

ny verden

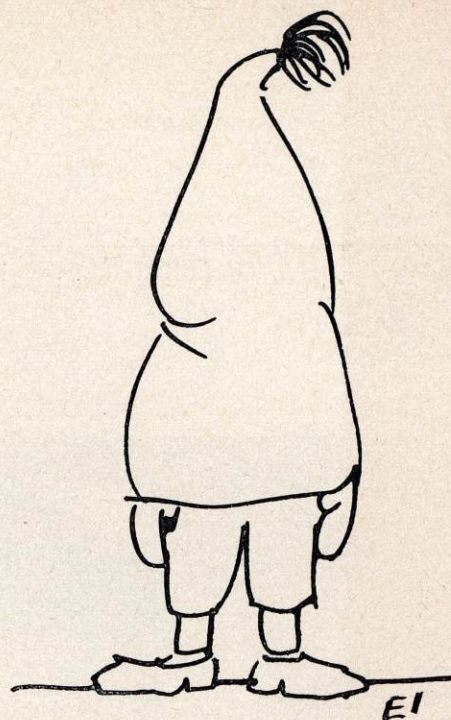
TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. **10** 1970

Bildet på forsiden:

Lois Noël Viallet er en 20 år gammel filosofistudent fra Universitetet i Lyon. Han regnet seg som revolusjonær og nihilist. «I et år tok jeg narkotika dag og natt,» sier han, «selv hjemme, uten at mine foreldre la merke til det.» På sidene 4 - 6 forteller Viallet sin historie.

Nasjonalisme

Å fremelske det beste i andre mennesker og andre land, regnes av mange for ikke å være praktisk politikk.

Likevel forskrekkes vi over utviklingen i verden. «Om bare alle levde som oss her i Norge, da . . .», kan man høre. Men er ikke problemet at det er nettopp det verden gjør — lever for seg selv med egeninteressen i høysetet? Så går det mot konflikt i en eller annen form, på et eller annet tidspunkt.

Er sannheten den at selv i et brennende spørsmål som Europas være eller ikke være, motiveres både motstandere av og forkjempere for Fellesmarkedet ofte av den samme snevre nasjonale innstilling? Hvordan få mest mulig ved å gi minst mulig. Det lange løp vil vi høste det vi sår. De motiv som leder vårt folk i dag vil gjenspeile seg i fremtidens hendelser.

Selvfølgelig er det ingen av oss som ønsker en dum-snill utenrikspolitikk. Men vårt land kunne gi uttrykk for en klokt gjennomtenkt og uselvisk omsorg for andre lands muligheter.

Det ville bety en større innlevelse og utvidelse av vår tenkning og vårt ansvar. Det vil neppe kunne skje uten en radikal endring i våre politikere og oss selv — uansett parti. Vi måtte om-møblere våre prioriteter. Sant nok, det ville være en revolusjon — en kristen revolusjon.

JENS-J. WILHELMSEN:

FOR EN SOMMER

Den som under denne overskriften venter seg et generaloppgjør med værgudene tar feil. Men etter å ha tilbragt sommeren i Caux, Sveits, har jeg lyst til å skrive noe om mulighetene for et klimaskifte.

Er menneskene like upåvirkelige som værgudene? Når en ser på konfliktene i Midt-Østen, i Nord-Irland, i USAs storbyer, er det vanskelig å tro noe annet. Samtidig er fenomenet Caux en realitet.

Det er ikke lett å vurdere det som foregår i dette verdenssentret for Moralsk Opprustning. Igjen og igjen hører en om konflikter som er blitt løst, mennesker som er blitt forsonet, rettferd som har brutt igjennom. Lever disse menneskene på en illusjon? Ser de svaler midt på vinteren? Eller er det spirene til nytt liv som en såvidt kan skimte over vår dypfrosne virkelighet?

Mitt eget inntrykk er at Caux levendegjør en mulighet som verden har sluttet å regne med. Fordi vi ikke lenger tror at mennesker frivillig kan forandres, vokser vår tro på nødvendigheten av vold. Når forskjellige kirkesamfunn diskuterer hvor meget vold de i kristendommens navn skal støtte, er det til dels fordi de selv har mistet troen på åndsmakt. Vi tror ikke at noe radikalt kan skje med menneskers motivering og målsetning, og at en slik forandring kan få avgjørende sosiale og politiske konsekvenser. Vi tror i alle fall at en slik utvikling er for langsam, og at vold er snarveien til de forandringer vi lengter etter.

Eller vi velger flukten. En nordmann fortalte meg nylig at han

trodde utviklingen ufravikelig styrte mot en katastrofe, og at han hadde kjøpt seg en hytte langt oppi skauen for å ha noe å falle tilbake på. Det *behøver* ikke å være noe galt med det. Men hytta *kan* representere et tilbaketog og en seier for kynismen.

Caux er en mektig demonstrasjon av åndsmaktens muligheter i den moderne verden. Et par eksempler illustrerer det.

På plattformen står en kraftig, firkantet mann med et kjeveparti som tyder på at han vet hva han vil. Han er amerikaner, og manager i en stor amerikansk-eiet bilfabrikk i England. Den har borti-mot 30.000 ansatte. Nede i salen sitter en av fabrikkens klubbstyremedlemmer.

Amerikaneren sier at han ikke har sovet om natten. Caux har stilt et spørsmålstegn ved grunnverdiene i hans liv som han ikke kan komme utenom. Det angår forholdene i familien like meget som i bedriften. Suksess og resultater har kommet foran hensynet til menneskene. Han ber fagforeningsformannen nede i salen om å komme opp, og gir ham hånden på at de skal arbeide sammen i en ny ånd.

En småting? Krusjchev sa at før kapitalister forandrer seg, kommer rekene til å lære å plystre. 40% av Europas bilproduksjon kontrolleres i dag fra Amerika. Følelsene mot amerikanske managere går dypt i mange bedrifter. Kunne Amerikas nærvær bygge en bro over Atlanteren i stedet for murer av mistillit?

Det er et ungt, godt utseende ektepar fra Thailand som taler. Han skal være en av landets mest lovende politikere, allerede medlem av parlamentet. En tolk oversetter, for ingen av dem snakker noe annet enn thailandsk.

Men en ting er blitt kjent på tvers av språkgrensene: Danmark som pornografiens Mekka. Politikerne forteller at hans flybillett går om København, hvor han hadde tenkt å kjøpe opp pornofilmer. Jeg tenker i mitt stille sinn at han ved å selge dem på svartebørs i Thailand kunne finansiert reisen. Han sier ganske nøkternt at han ikke kommer til å reise til København, og at oppholdet i Caux har betydd en fornyelse i hans ekteskap. Et tap for den danske pornoindustri, men en seier for dem som ønsker Thailand et sunt lederskap.

Vi sitter ved aftensbordet. En kvinnelig tyrkisk student, en rektor fra Malaysia, et norsk ektepar og jeg. Studenten sier at hun synes prinsippene man forfekter i Caux er riktige, men at hun savner bevisene på at de er effektive i det praktiske liv.

Det setter fart i rektoren, som hører til den kinesiske folkegruppen i Malaysia. Han forteller hvorledes han ved å lytte til og adlyde Gud kom til å foreta seg ting som han før anså for umulige. Han hadde arrangert et møte mellom lederne for den malayiske og kinesiske befolkning i landet. Resultatet var en dramatisk forsoning, og en rettferdigere ordning for det kinesiske mindretall.

Da studenten fremdeles så skeptisk ut, halte han frem fotostatkopier av to brev, det ene fra kinesernes leder, det andre fra malayernes leder. I begge ble han takket for å ha gjort dette møtet mulig.

Nå var også vår tyrkiske bordkamerat overbevist om at noe usedvanlig hadde skjedd.

Usedvanlig fordi vi er så opp-tatt med å diskutere umyndiggjørelse at vi overser det enkelte menneskes muligheter.

FRANSK STUDENT: Fra totalt opprør til total forvandling

Vi følte oss som kyllinger som har høna sittende oppå seg.

Intervju
med
LOÏS
NOËL
VIALLET

Jeg forsto at jeg kunne utrette noe.

«For oss var revolusjonen allerede gjennomført. Narkotika omskapte verden til en magisk verden hvor vi ikke hadde noen problemer mer. Våre aspirasjoner og ønsker var oppfylt. Vi var ikke interessert i å forandre samfunnet. Vår virkelighet var allerede en annen, gjennom narkotika.»

Det er en 20 år gammel filosofi-student fra universitetet i Lyon som sier dette. Vi møttes på konferansen i Caux, hvor en venn fortalte meg om hans bakgrunn. Da

jeg ba om et intervju sa han straks ja.

Loïs Noël Viallet har studert i tre år. Hans hjemby er Bourg-en-Bresse, hvor faren er ansvarlig for å forebygge arbeidsulykker på elektrisitetsverket. En av hans søstre studerer også i Lyon.

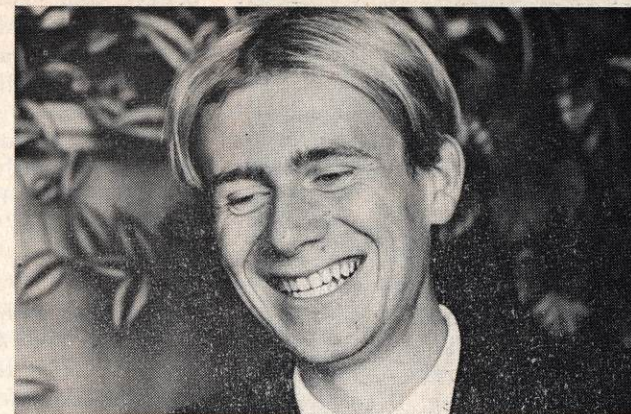
Lyon universitet er kjent for å være revolusjonært innstilt, sier Viallet. Særlig i de filosofiske, sosiologiske og psykologiske fakultetene er trotskyistene, maoistene, anarkistene og nihilistene sterke. I vinter streiket studenten i to måneder for å gi vekt til kravet om bedre arbeidsmuligheter etter studiene. Viallet selv regnet seg som revolusjonær og nihilist.

— *Hva var grunnen til at du ble nihilist?*

— Det begynte i familien. Jeg ønsker ikke å dømme dem. De hadde store tanker om sine barn, og ofret alt for å gi dem det beste. For dem var deres barns lykke det viktigste i livet. Men de trodde alltid at de visste best hva som var godt for oss. Vi følte oss som kyllinger som har høna sittende oppå seg. Alt var så fint at vi følte oss skyldige når vi ikke gjorde hva de ønsket. Selv da jeg sto midt i min revolusjonære virksomhet på universitetet, forsøkte jeg å gi inntrykk av at jeg fulgte deres råd. Jeg hadde ikke mot til å si til dem at jeg syntes det de sa var tull. Dette dobbeltlivet levde jeg i 2 1/2 år.

Jeg hadde følelsen av at mine foreldre ville leve livet om igjen

Den beste måten å løse problemene på, er også den raskeste.

gjennom meg, at de ville stjele livet fra meg. Mine foreldre ville at jeg skulle gifte meg og få en god jobb. Nettopp derfor ville jeg ikke ha noen jobb. Jeg ville haike verden rundt, tigge eller stjele som det trengtes, og ta narkotika. Gifte meg var det siste jeg ville.

— *Var det også andre grunner for din nihilisme?*

— Jeg så samfunnet som det var. Jeg ville ikke på noen måte være identifisert med dette samfunnet, hverken gjennom å ha de samme klær, den samme mat, bil, jobb eller utdanning. Men jeg ville heller ikke opprette noe nytt samfunnssystem, for jeg tenkte at det etter hvert ville bli like bourgeois. Mitt mål var ikke å bygge noe, det var først og fremst å få leve som jeg ville, uten press fra noen kant.

— *Hva var da målet for demonstrasjonene du tok del i?*

— Vi brukte vold for å rive ned det nåværende samfunn. Demonstrasjonene var ofte ikke annet enn et påskudd for å bruke vold. Ofte sluttet vi oss til fagforeningsdemonstrasjoner for å skape uro og frykt. Fagforeningen, radikale organisasjoner og andre organisasjoner var vi imot. Vi følte at de var til for å undertrykke individet.

Professorene var redde for oss. En gang kom fem av oss inn i en sal hvor 300 studenter lyttet til en forelesning. Da professoren så oss, sa han: «Vi fortsetter neste gang».

Selv spesialiserte jeg meg på å

boykotte en professor som virkelig hatet meg. En gang satte jeg fyr på gardinene. Jeg pleide å sitte oppå pulen under forelesningene og røke hash eller spille fløyte. Når professoren prøvde å snakke til oss, hånet vi ham. En professor som var skallet, holdt vi nede på gulvet mens vi malte hakekors på hodet hans med fargestift. Dette gikk gjennom hele den franske pressen.

— *Var du avhengig av narkotika?*

— Vi brukte ikke stoff som skaper fysisk avhengighet. Men vi var psykisk avhengige. I et år tok jeg narkotika dag og natt, selv hjemme, uten at mine foreldre la merke til det. Vi brukte særlig hallusinogene stoffer i store doser. Vi var 10 gutter og piker som levde sammen på denne måten, og vi var omgitt av omtrent 50 andre som beundret oss.

— *Hvordan kom Moralsk Opprustning inn i bildet?*

— Jeg var hjemme i ferien. I avisen så mine foreldre en dag en innbydelse til MRA-sentret i Sveits, rettet til alle borgere i Bourg-en-Bresse. Mor ville straks av gårde, for det meste for min skyld. Jeg kjedet meg så forferdelig at jeg bestemte meg til å bli med.

— *Hva betød tiden i Caux for deg?*

— Jeg var selvsagt mot moralnormer. Jeg mente de var en del av den borgerlige livsstil. Men samti-

dig følte jeg at det var noe radikalt i Caux, noe som gjorde at en måtte gå dypt i seg selv. Det var en utfordring til å se urett i øynene, all urett. Jeg måtte erkjenne at jeg hadde alle de feil som jeg fordømte i samfunnet. Vi var radikalt imot samfunnet, men tolererte de samme onder i våre egne liv.

Menneskene i Caux ventet at jeg ville forandres, fordi verden trengte meg. For første gang forsto jeg at jeg kunne utrette noe. Tanken på det tilfredsstilte meg. Mange hadde bedt meg tidligere om å gjøre forskjellige jobber. Men det de kom med var for smått, og jeg så ingen mening i det. Nå begynte jeg å forstå at også mitt opprør var for lite. Jeg såret mennesker. Den viktigste grunnen til mitt opprør var ikke at verden var dårlig. Det var at den ikke behaget meg. Det var selviskhets. Jeg kjempet alltid mot mennesker, ikke for dem, fordi jeg aldri så på dem som mennesker.

Jeg forsto at jeg måtte forandre min måte å leve på. Jeg besluttet å kutte ut narkotika og urenheter. Vi hadde alle levet helt fritt sammen. Noe av det vanskeligste var å begynne å bruke alminnelige klær. Det føltes som om min eksistens var forbi hvis jeg skulle ha på samme slags klær som alle andre. Det var som å dø. Å klippe av håret var som å skjære av hodet.

— *Hvordan reagerte familien?*

— Beslutningen om å gjenreise min familie la for meg grunnlaget

for en ny fremtid. Jeg som hadde sagt at skam ikke eksisterte, gikk til mine foreldre og fortalte dem alt med samme grundighet som jeg hadde forsøkt å skjule alt. Det var hardt for dem, men i stedet for å være skuffet og bitre, var de takknemlige.

Far sluttet å røke. Han forsto at det var vanskeligere for meg å stoppe med hash enn for ham å slutte å røke, noe han ofte hadde forsøkt men aldri greid. Han sa at han aldri ville røke igjen om det kunne hjelpe meg. Det betød meget for meg at han holdt sin beslutning. Jeg tror det var første gang han sluttet for å hjelpe en annen, og ikke bare av hensyn til sin egen helse.

— *Hva var reaksjonen på universitetet da du kom tilbake?*

— Jeg snakket ikke for meget til mine venner om MRA eller forvandling. Men jeg sluttet å røke hash, og jeg flyttet ut av vår felles leilighet. Jeg fortalte dem at jeg hadde kunnet vende tilbake til min familie og hadde funnet en ny kontakt med dem. Det gjorde inntrykk. Jeg trodde de ville le, men det gjorde de ikke. Tvert imot følte de seg skyldige overfor sine familier, men hadde ikke kunnet finne virkelig kontakt med dem.

Faren til en av medlemmene i vår gruppe var den høyeste dommer i vår by. På grunn av sønnens virksomhet ble han bedt av justisdepartementet om å tre tilbake. Hans karriere var ødelagt. Etter mitt besøk i Caux hadde jeg skrevet et brev til faren og bedt om hans tilgivelse for å ha trenet hans sønn i narkotika og vold. Da sønnen en dag kom hjem for å be om penger og for om mulig å bli forsonet med sin familie, så han brevet jeg hadde skrevet til hans far. Han reiste rett hjem til meg i Bourg-en-Bresse for å finne ut hvordan han kunne bli annerledes.

For noen uker siden kom han med meg til Caux. Pr. brev ba han familien om tilgivelse for at faren på grunn av ham hadde mistet sin stilling. Han var 100 prosent ærlig, og fortalte om familieeiendeler og

penger han hadde stjålet for å kjøpe narkotika. Faren skrev tilbake at han var tilgitt, og at atmosfæren i familien var skyld i at det var kommet så langt. «Det var en mørk vegg som gjorde all kontakt mellom oss umulig», skrev faren. «Nå er alt blitt mulig, og jeg håper at vi kan gjenoppbygge vår familie.»

— *Hvilke planer har du for ditt universitet fra i høst av?*

— Jeg skrev tidligere et brev til den professor som jeg hadde behandlet verst, og ba om tilgivelse. Personlig var han på det tidspunkt helt fortvilet. Brevet ga ham nytt liv og håp, og han fortalte alle professorene om det. Overfor meg forandret han sin holdning fullstendig. Tidligere snakket han bare til meg for å fornærme meg.

Jeg vil fortelle professorene at MRA er en idé for revolusjonære, og at det er håpet for vårt fakultet. Jeg vil også foreslå at professorene møtes med studentene en gang i uken for å diskutere hva som er galt i verden, og i vårt fakultet. Ikke for å strides om hvem som har rett, men for å finne hva som er rett å gjøre. Jeg håper at venner fra andre land kan komme og hjelpe oss, slik at vårt fakultet kan åpne seg for hele verden.

— *Mener du fremdeles at Frankrikes sosiale struktur må forandres?*

— Min tenkning har aldri gått i retning av å forandre strukturen. Jeg har alltid følt at det var menneskenes måte å leve på som trengte å bli annerledes. Menneskene lager strukturene. Jeg har en ny visjon for menneskenes liv. Men både strukturer og mennesker bør forandres. Det er strukturer i Frankrike, for eksempel innen industrien, som ikke kan aksepteres. Men den mest radikale løsning er når menneskene forandres. Det må gjøres om vi skal komme til bunns i tingene. Som noen sa: Hvis det er den beste måten å løse problemene på, er det også den raskeste.

Jens-Jonathan Wilhelmsen

Følgende artikkel er klippet fra den svenske sosialdemokratiske avis Broderskap:

DET HENDTE I CAUX

MRA er en omdiskutert foreteelse. Også mange som i tidligere år var medlemmer av Oxfordgruppe-bevegelsen, har stilt seg kritisk til visse foretelser. Eva Magnusson, som er aktiv i Broderskapsrørelsen (Kristne arbeideres forbund) i Sverige, var en av dem. I sommer hadde hun anledning til å besøke Caux, og forteller her om sine inntrykk, som er rent personlige.

For dem som en gang var med i Oxfordgruppen, var det en fantastisk opplevelse for første gang i sitt liv å få komme til Caux, Moralsk Opprustnings konferansesenter i Sveits. Det overtraff alt hva jeg tidligere kunne forestille meg. Jeg reiste dit meget undrende, og opplevde at bevegelsen hadde vokst både innad og utad. Her fantes mennesker fra alle samfunnsklasser med vidt forskjellige yrker. Det var mennesker fra fem forskjellige kontinenter og 28 nasjoner, i alt mellom 500 og 600 personer, av hvilke en tredjedel var ungdom og ca. halvparten menn.

Det pågår ulike konferanser hele sommeren i gjennom i Caux. Jeg kom dit til en kirkekonferanse, den bestod av møter, foredrag, mindre arbeidsgrupper, filmer, skuespill og praktisk arbeid.

Måltidene var en stor berikelse, de ble inntatt ved småbord for 5-6 personer. Maten ble servert, så man kunne sitte og snakke helt uforstyrret og det fantes alltid beredvillige tolker. Man spiste sammen med forskjellige mennesker

hver gang, og fikk på denne måten treffe mange mennesker, blant dem flere forkjempere for arbeiderbevegelsen i ulike land.

Det var noe helt annet enn bare å lese om dem, slik å få sitte midt imot dem, se deres ansikt og høre dem fortelle og få med små hverdagslige detaljer. Ofte viste de frem bilder av hele familien med barn. Jeg fikk anledning til å stille spørsmål og selv fortelle en del fra Sverige, de var meget interessert i vårt parti og kristne sosialdemokrater.

Hasardspill

Ved et måltid møtte jeg Mr. Wood, en havnearbeider fra Liverpool. Han fortalte hvordan hans hjem holdt på å bryte sammen. Han lå under for alkohol og brukte store deler av sin lønn til hasardspill. En kveld da han satt på stamkaféen kom det en gruppe ungdommer dit og fortalte hvordan Gud hadde forvandlet deres liv. Det som disse ungdommene utstråle, fascinerte ham. «Jeg fant meg selv,» sa han, «sittende med ølglasset løftet for å drikke. Men jeg ble liksom forstenet og førte det aldri til munnen. Jeg tenkte, her er kanskje en ny sjanse for meg.» Han snakket med noen av ungdommene og det ble et vendepunkt i hans liv. Hjemmet holdt og er nå blitt et sted for vennskap, samhold og kamp. «Men det nye livet ville ikke holde,» sa han, «om jeg ikke hadde dette utenfor meg selv å kjempe for.»

Arbeiderledere

Om kveldene ble det vist filmer og skuespill med et kristent budskap. Det som grep meg mest, var et skuespill som het «Mannen som ikke kunne kjøpes». Det handlet om Keir Hardie, arbeiderlederen fra Skottland. Han ble født i en by nær Glasgow i Skottland i 1856, begynte å arbeide da han var 6 år hos en gudfryktig bakermester og ble avskjediget da han forsov seg. Hjemme lå hans mor utarmet og skulle føde barn i nattemørke og uten en brødbit i huset. Han sa: «Jeg svor da og jeg sverger nå at

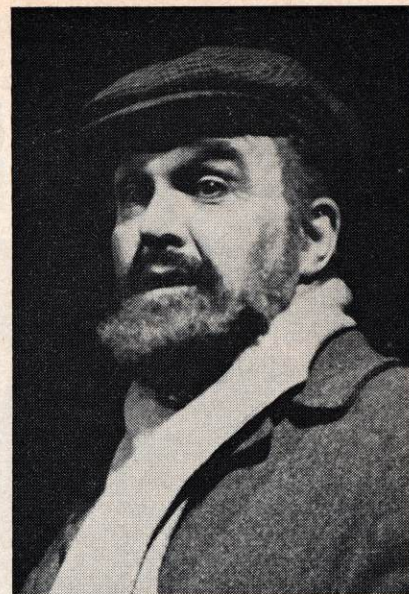
jeg skal bruke mitt liv for å gjøre slutt på den slags urettferdighet.» Da han var 10 år begynte han å arbeide i gruvene og fikk da på nært hold se urettferdigheten og problemene der. Med denne bakgrunn avanserte han til å bli leder for de skotske gruvarbeiderne, og ble den første Labour-representanten i Underhuset i 1883. Det lyktes for ham å skape et enig arbeiderparti av mange rivaliserende fraksjoner. I skuespillet får vi følge hans kamp og virkelige lidelse for å skape et bedre samhold. En dag kom en prest på besøk i hjemmet. Denne dømte ham ikke, men sa at han hadde mesteren fra Nasaret på sin side i kampen. Dette ledet til hans personlige omvendelse.

Etter dette får vi se hvordan drivkraften i hans liv ble en annen enn bitterheten. Han hadde et klart syn for hva som trengte forandring for at samfunnet skulle få den rettferd og det brorskap han visjonært så foran seg. I det han stilte seg selv midt i kampen, utfordret han sine samtidige både til høyre og venstre, og han lot seg ikke lokkes eller kjøpes over til noen av dem, selv om fristende tilbud kom i hans vei. Han beholdt sitt rettferdighetskrav og sin gudsfrykt midt i kampen, et krav om å gi rettferdighet og menneskeverd til alle i hele verden. «En god tale, Deres Majestet», ropte Hardie etter en trontale i parlamentet, «men ikke et eneste ord om de arbeidsløse. Hva tenker De å gjøre med dem?»

Sluttordene i stykket: «Fattigdom. Fattigdommen ble hverken skapt av naturen eller innstiftet av Gud. Den er resultatet av feilaktige forhold mellom mennesker. Tenk på fattigdommen over hele verden enda i dag 1970.»

Jeg skulle ønske at dette skuespill ble oversatt til svensk og lest eller spilt her i Sverige. Jeg tror det kunne ha mye å si til den ungdommen som i dag setter spørsmål ved den konvensjonelle og bekvemme tilværelsen og søker veier til å råde bot på nøden i verden.

Det kjentes forløsende og befri-

Keir Hardie, slik han ble fremstilt i skuespillet «Mannen som ikke kunne kjøpes».

ende på en måte å møte Keir Hardie. Han hadde samme lidelse som jeg selv har kjent i mitt hjerte siden ungdommen, og jeg fikk inspirasjon, mot og glede til fortsatt kamp.

Ny glød

Det har vært snakk om hvordan man i Caux blir utsatt for press. Jeg møtte ikke noe av dette, derimot en personlig og kjærlig omtanke. — Det var en katolsk prest fra Roma som sa at han hadde fundert på hva som var karakteristisk for Caux. Han fant at det var renhet. Da innvendte noen: «Men jeg har ikke hørt noe snakk om renhet her.» Pateren svarte: «Det er det som er det merkelige, det snakkes ikke mye om renhet, men man kjenner den overalt.»

En protestantisk prest fra Tyskland sa at han hadde tenkt å reise til Caux for å tale til menneskene der om hva den Hellige Ånd er, for det trodde han menneskene i Caux ikke visste noe om. Han kom til Caux, fant ut at den Hellige Ånd var der, det var han som ikke hadde den.

Slik omtrent fant jeg det selv der nede. Tolk ikke dette som om

Forts. side 14

Shashi Patel (t.v.) sammen med stortingsmann Teddy Dyring.

INDISK ARBEIDSGIVER OM BEDRIFTSDEMOKRATI

«Industrielt demokrati kan fungere i praksis — dersom ledelsens motiver ikke er fordekte. Arbeiderne er ikke dummere enn at de gjennomskuer det når man selger dem aksjer eller tar dem inn i bedriftsstyret for å pasifisere dem.»

Uttalelsen kom fra en indisk arbeidsgiver, Shashi Patel, som sammen med sin hustru besøkte Oslo i begynnelsen av oktober. Patel leder to bedrifter i Bombay, en av dem er Polydor of India Private Limited, som bl.a. fremkaller 90% av fargefilmen til Indias filmindustri, den nest største i verden.

Det pekes ofte på den avgjørende rolle som Asias arbeidsgivere spiller når det gjelder kontinentets utvikling. Ved sin holdning kan de bidra til sosial fremgang,

eller til å opprettholde status quo. I Polydor har Patel skapt et samarbeid mellom arbeidere og arbeidsgivere som er ualminnelig i India, og han fortalte om sine erfaringer under en mottagelse i MRA-senteret i Oslo, der folk fra industrien, regjeringen, stortinget og pressen var til stede.

Arbeidsgiverne burde ta initiativet i spørsmålet om bedriftsdemokrati, hevdet Patel. Som oftest lar de være å gjøre noe inntil de blir presset til det, eller fordi det er i deres egen interesse. Virkelig tillit oppstår bare der hvor man handler ut fra respekt for arbeidernes meninger og deres menneskeverd.

Pressen har i det siste bragt artikler om de kaotiske forhold

som råder i endel indiske bedrifter, f. eks. i en by som Calcutta. For mindre enn et år siden var det alvorlige problemer også i Patels bedrifter. 200 arbeidere hadde streiket i lengre tid. Patel kom i kontakt med Moralsk Opprustning og sammen med sin familie dro han til en konferanse i Panchgani, MRAs treningssenter nær Bombay. Her fant han en ny visjon for hva han kunne gjøre for sitt land. Han bestemte seg for å forandre sin holdning og gjøre et eksperiment i sin familie og i beriften.

Noe senere ba han klubbformannen i bedriften om tilgivelse for den måten han hadde behandlet ham på. Han kom også i kontakt med generalsekretæren for den fagforeningen der arbeiderne i firmaet var organisert. De ble enige om å innlede lønnsforhandlinger. Patel la alle kortene på bordet. I løpet av kort tid kom de frem til en bonusavtale.

Situasjonen i bedriften er helt endret, fortalte Patel. Han nevnte et par eksempler: Når han nå får en ordre, rådfører han seg først med de av de ansatte som ordren gjelder. Hvis disse går god for den, aksepterer han ordren. Hver gang blir leveringsfristen overholdt, mens dette var et meget sjeldent fenomen tidligere!

Det hender at regnskapsføreren gjør feil når han regner ut lønnene, slik at enkelte arbeidere får mindre enn de skal ha i lønningsposene. Arbeiderne vil da øyeblikkelig korrigere feilen, slik de alltid gjorde det tidligere også. Helt nytt er det imidlertid at mottagerne av lønningsposene nå kommer tilbake og sier fra når det er for *mye* penger i dem. Nesten utrolig i et land som India, hvor pengene trenges så sårt, mente Patel.

Patel var klar over at forholdene i norsk industri er mønstergyldige sammenlignet med indiske tilstander. Men, la han til med tyngde, dere må eksportere deres erfaringer til land som India og ikke bare beholde dem for dere selv. Ellers er det fare for at situasjonen også i norsk industri kan forandre seg i løpet av kort tid.

ASIATISK DELEGASJON I NORD-IRLAND

En asiatisk delegasjon ledet av Rajmohan Gandhi, talte i september til hele Irland. BBC TV, Ulster Television og Radio Eireann hadde utførlige intervjuer med Gandhi. Fire landsomfattende aviser hadde referater og fotografier, og en serie daglige private og offentlige møter brakte de besøkende inn i sentrum av industrielle og politiske spørsmål.

I Belfast ga Nord-Irlands regjering en lunsj for de besøkende for de kunne treffe medlemmer av regjeringen og administrasjonen. Ved en kommunal mottagelse sa borgermesteren at han trodde Nord-Irland, på tross av alle sine vanskeligheter, har noe å gi verden. Gandhi repliserte til dette ved å si at det var gjestenes absolutte overbevisning også, at det er så. «Mange av oss», sa han, «har vært agitatorer, og vi vet at kompliserte politiske situasjoner og dypt hat kan overvinnes, og politiske løsninger finnes».

Bernard Lu, politisk sekretær for Malaysias finansminister, sa at en styrke fra MRA var kommet i det rette øyeblikk til hans land. Ved å forvandle noen av nøkkelpersonene, inklusive ham selv, både på malayisk og kinesisk side, hadde man funnet svaret til rasebitterhet og spenning.

Liknende fakta med hensyn til å skape atmosfære for politisk enighet gjennom MRA ble gitt av representanter for fjellfolkene og for befolkningen på slettlandet i Assam.

Ved en åpen mottagelse i Dublin sa en irlender at man i Irland trenger en ny dimensjon i sin tenkning. «Vi må være like opptatt av India som av Irland», sa han. «Vi

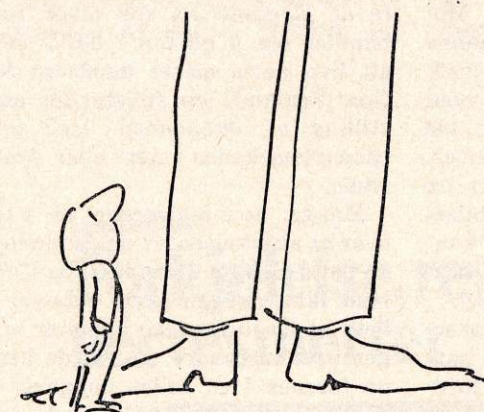
trenger å finne en ny måte å mestre begge lands problemer på. De asiatiske talere gir oss den nye dimensjon ved sin realisme og ved sine beretninger om problemer som er løst.»

Tidligere formann for Falls Labor Party, Gerald O'Neill, kom fra Belfast i anledning av asiatenes besøk. Han sa at besøket kom på

et tidspunkt da situasjonen i Irland blir brukt over hele verden for å vise at kristne bekjemper hverandre i Guds navn. Det er oppmuntrende når de ber oss løse våre egne problemer og bringe svaret til vårt land. Man føler seg meget ydmyk når man hører om forholdene i India sammenlignet med Nord-Irland, sa O'Neill. Idet han omtalte tilfeller av forsoning som nylig hadde funnet sted i Nord-Irland, la han til at det nå er nødvendig at bønn om tilgivelse blir vanlig praksis.

I en appell til Republikkens borgere, sa Gandhi at forsoningens ånd vel er hva Irland er ment å skulle gi verden. Det kunne være Irlands bestemmelse å demonstrere for verden en revolusjon som funksjonerer.

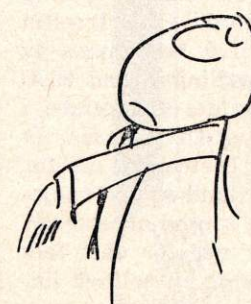
Den menneskelige natur

MINDREVERDIGHETS KOMPLEKS

REDD

EGENVIKTIG

FRUSTRERT

AGGRESSIV

Statsminister Keith Holyoake hilser på generalguvernøren, Sir Arthur Espic Porritt, under premieren på revyen «Det er tillatt å lene seg ut» i Wellington.

BROR JONZON:

NEW ZEALAND VED SKILLEVEIEN

Haere mai — den tradisjonelle毛利-velkomstsangen, lød mot Moralsk Opprustnings 100-manns gruppe da den ankom til hovedstaden Wellington, der revyen «Det er tillatt å lene seg ut» ble oppført i begynnelsen av oktober. Våren i New Zealand er på vei, og hjerteligheten bak velkomsthilsenen var tydelig og ekte. Man kunne forledes til å tro at New Zealand er en bekymringsløs idyll.

I virkeligheten står landet overfor en krise. I flere år har man hatt avsetningsvanskeligheter for jordbruksprodukter, som utgjør 75% av landets eksport. Det er vanskelig å utvikle en konkurransedyktig industri i et land med tre millioner innbyggere og med så lange transportveier som New Zealand. I tillegg kommer trusselen om Storbritannias tilslutning til EEC.

Mer enn 80% av befolkningen er av engelsk avstamning. Da jeg spurte en av mine venner der hvilket folk som stod hans land nærmest, kom svaret kontant: engelskmennene. Jeg hadde trodd at Australia ville ha vært mer nærliggende. Men det landet betraktes mer som en storebror som ikke alltid har behandlet lillebror på den beste måten. Derfor har new-zeal-

enderne meget vanskelig for å fatte at England nå for alvor forhandler om å gå inn i EEC, med alt hva dette måtte innebære for New Zealand: en fullstendig omstilling av økonomien, med nye eksportmarkeder i Asia eller Amerika.

Mange new-zealendere er klar over at svekkelsen av de økonomiske bånd mellom deres land og England ikke nødvendigvis behøver å bety at de to landene kommer lenger ifra hverandre. De burde kunne forenes i en felles oppgave: å gi det veldige mellomliggende asiatiske kontinent mat, arbeid, bosteder og et mål å leve for.

Michael Lennon, fagforeningsleder og en av vertene for «Det er tillatt å lene seg ut» i New Zealand, uttrykte en slik oppfatning i sine velkomstord: «Vår fremtid kommer ikke til å bestemmes av Englands forhandlinger med EEC og heller ikke av det som hender i Vietnam og Midt-Østen, men av hvordan vi selv bestemmer oss for å leve i New Zealand og den nasjonale målsetning som vi aksepterer. Vi må finne et mål for vårt folk som forener oss og en politisk linje som ikke er basert på våre egne interesser, men på hva som er til

gagn for hele verden.»

Keith Holyoake, landets statsminister, er jordbruker av yrke. For noen år siden traff jeg ham under ganske uvanlige omstendigheter. For å komme inn til hans kontor måtte jeg nærmest klatre over endel unge demonstranter som okkuperte forværelset. Holyoake syntes ikke å være særlig bekymret over situasjonen. «Noen mente at vi burde hive dem ut,» sa han. «Men jeg sa til dem at de skulle få bli her. De har jo ingenting å gjøre. Hva har dere å tilby dem?» Vi snakket sammen om nøden i Asia og om hvilken innsats små, rike land som New Zealand og de skandinaviske land kunne gjøre. En ukes tid senere ordnet statsministeren med en spesiell forestilling av et av Moralsk Opprustningsskuespill i parlamentsbygningen. Ett år senere befant jeg meg i Asia sammen med 50 new-zealandske og australske ungdommer som ellers kanskje aldri ville ha funnet annet uttrykk for sin protest mot urettferdigheten i verden enn gjennom ganske sterile demonstrasjoner i statsministerens forværelse.

Da Holyoake sammen med generalguvernøren, Sir Arthur Espic Porritt, kom til premieren på «Det

Feiringen av 10-årsdagen for opprettelsen av den nigerianske republikk den 1. oktober begynte med gudstjeneste i et overfylt stadion i Lagos, der mennesker fra hele Nigeria var samlet. General Yakubu Gowon leste dagens tekst.

Prekenen ble holdt av biskopen av Lagos, S. I. Kale, som nylig besøkte MRA-konferansen i Caux.

NIGERIA:

EN NY SJANSE

Hans distrikt omfatter staten Lagos og to provinser i Vestregionen, ved siden av selve hovedstaden.

«Ondskap og ulydighet mot Gud gjorde at Nigeria forspilte Guds miskunn, men Gud har gitt landet en sjanse til,» sa biskopen. «Her-

ren ledet folket ut av mørket og gjorde slutt på ødeleggelsene da man minst ventet det.»

Biskopen fortsatte: «La meg si dere et budskap til Nigeria den 30. september 1960, fra en av århundredets største åndelige ledere. Dr. Buchman, grunnleggeren av bevegelsen Moralsk Opprustning, sa: 'Av hele mitt hjerte gratulerer jeg

av Gud, og styrt av mennesker som er Ham lydige.'

Meningen bak denne spådommen viste seg gjennom den måten fredslutningen og gjenoppbygningen ble satt i verk i januar i år,» sa biskopen. «Måtte Gud gi oss nåde til å kunne vise flere slike eksempler for verden.»

Biskop Kale fortalte ved en tidligere anledning hvor meget besøket i Caux hadde betydd for ham.

«Det som slo meg mest, var hvordan kristne og muhammedanere som kommer dit, lærer kunsten å vente på Guds ledelse.

Krigen i Nigeria var ingen religionskrig, som enkelte hevdet. Men det er likevel dyp splittelse mellom de to religionsgruppene. Tyrkere og andre muhammedanere som var i Caux, talte slik at jeg ble overbevist om at det finnes en løsning på vårt dilemma.»

er tillatt å lene seg ut» i Wellington nylig, traff han på nytt en gruppe av disse unge new-zealenderne som nå kom med truppen tilbake til Asia. Han møtte også asiater som dramatiserte på scenen de løsninger de hadde funnet på en del av kontinentets mest brennende problemer. Og han møtte engelskmenn og andre europeere med en målsetting som kan forene asiater, new-zealendere og europeere på tvers av økonomiske blokkdannelser. Deres talsmann var en engelskmann, Michael Barrett: «I to verdenskriger kom dere og hjalp oss ut av en fortvilet situasjon. Vi ber dere ikke komme en gang til, men vi ber dere arbeide sammen med oss for å skape et nytt samfunn, et samfunn uten konflikter i industrien og mellom rasene, et samfunn som gir et felles mål til alle generasjoner, et samfunn som viser neste skritt i utviklingen for både de fattige landene og overflodslandene.»

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme, nervesmerter - forsøk...

ALBYL- Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

klippet

«DENNE SVERDSENDAREN OG Eldsendaren, denne Altumveltaren . . . han hev me gjort til . . . ein Bønebokjesus, ja til ei samfunnsstøtte, eit hengjelås for våre matbur og pengeskrin, og ei nattluve for gode borgarar, og Evangeliet for dei fatige hev me gjort um til ein mur og ei fast borg for dei megtige i verdi! . . . Og Kristindomen som skulle velte og ny-reise, er gjord um til ei allemannsflatseng . . .»

Arne Garborg,
i «Læraren»

GYLDENDALS STORE LEKSIKON har følgende definisjon av ordet **ideologi**: «— står særlig for økonomiske, politiske og religiøse idesystemer, (—)». Min første påstand blir: vi har alle en idelologi. Med det mener jeg: Vi har — oftest en hel flora — politiske, økonomiske og religiøse synspunkter. Enkelte har bevisstgjort seg disse synspunktene, kan si «hvorfors» og «hvordan» — og har samlet dem til en enhetlig holdning — for mange er det tankegods man har overtatt. Men å kjenne seg selv vil også si: å kom-

me til klarhet over de idéer man har, diskutere dem og bruke dem. Ofte er det å ha en ideologi nesten synonymt med å være politisk radikal. Men ingen er i virkeligheten nøytral. Vi fungerer alle, økonomisk (ved å bruke vår lønn), religiøst (i første rekke uttrykt ved vår holdning til kristendommen) og politisk (bl. a. når vi velger). «Den som ikke er med meg er mot meg,» uttalte Jesus i sin tid. La imidlertid ikke dette bli: enten er man radikal eller så er man konservativ.

Det menneske som fungerer best, i omgang med andre og i samfunnet, er — «objektivt» sett — det menneske som har bevisstgjort seg og fått fundamentert sin ideologi, sin politiske og religiøse holdning. Et menneske som har en ideologi har også en moral. Moral bygger på verider, verdier bygger på forestillinger om tingenes innbyrdes forhold.

Tor Edvin Dahl, i *Aftenpostens kronikk* 7. oktober 1970.

«PÅ DENNE MÅTEN ER DET OPPSTÅTT et finansaristokrati som på grunn av de moderne kommunikasjoner ikke lenger er nasjonalt begrenset, men bokstavelig talt omspanner hele verden . . .»

Ved å oppkjøpe en stor del av dagspressen bestemmer de den offentlige opinion, og får bak kulisserne det avgjørende ord både i innenriks- og utenrikspolitikken . . .»

Kravet om sosial rettferdighet har sin rot i den kristne nestekjærlighet, og meldte seg i en eller annen form så snart den kristne kirke fikk noen innflytelse også innenfor det sosiale og politiske liv. Og nå er kravet oppstilt klart og konsist i disse ord: ikke barmhjertighet, men rettferdighet.»

Ole Hallesby, i «Den kristelige sedelære», 1928.

EN TIDLIGERE OPTIMISTISK TRO på et kybernetisk paradisi er erstattet med en nesten lammende skepsis overfor fremtiden, sa Paul Albrecht fra Kirkenes Verdensråds avdeling for samfunnsspørsmål — i sitt innledende foredrag ved en konferanse for fremtidsforskning, som nylig er holdt i Århus. . .

Når mange unge idag nekter å la pengene spille den tradisjonelle rolle, kommer det av at de ikke lenger betrakter fattigdom som noen egentlig trussel i opprinnelig betydning. Deres problem er at menneskene ikke vet hva de skal gjøre med den tekniske utvikling som har avskaffet eksistensproblemet, og hvordan de skal bruke den økonomiske rikdom som er en følge av tekniske fremskritt. Det altså konflikten mellom mål og midler som endelige menneskelige og sosiale verdier, som på en overraskende måte stikker hodet frem. Dette savn av en felles etisk grunn for menneskelivet er kanskje idag den største hindring for en mer intens og lovende innsats for verdensutviklingen.

«Vår Kirke», 5. september 1970.

KULTURARBEIDE ER Å GI MENNESKER styrke i livskampen, å bygge opp menneskene, og det må bli en like selvsagt oppgave for samfunnet som å helbrede syke eller gi de unge skole.

Bengt Andersson, kulturarbeider fra Norrbotten, i *tidsskriftet Senit*.

Kort nytt

LONDON:

«Situasjonen i Midt-Østen kan ikke kureres ved halve løsninger og kompromisser,» hevdet en fremstående rådgiver for regjeringen i Egypt, Abdel Mogni Said, på et møte i Westminster Theatre i begynnelsen av oktober. Mogni, som var en av pionerne for den sosialistiske undergrunnsbevegelsen i Egypt under Kong Faruk, fortalte at Alan Thornhills industri-skuespill «Den glemte faktor» nå oversettes til arabisk i Kairo.

AUCKLAND:

Maori-dronningen Dame Te Atairangikaahu åpnet portene til maori-samfunnet for den internasjonale MRA-gruppen som nå besøker New Zealand, da hun mottok den i sin residens 14. oktober. En av maori-enes «eldste», Whitiroa Cooper, som talte på dronningens vegne, fortalte at Frank Buchman i sin tid var blitt mottatt på samme sted. Liksom den gang, danset og sang en gruppe av maori-enes eldste et par av sine tradisjonelle krigsdanser for gjestene.

OSLO:

J. J. Musundi, generalsekretær for Kenyas kooperative landsforening, besøkte Sophus Lies gate 5 i forbindelse med en studiereise i Norge. Musundi er en av de ansvarlige for Moralsk Opprustning i Kenya.

ASKER:

«U-landene — ditt ansvar» var temaet for en debatt som Laget ved Asker gymnas arrangerte den 14. oktober. Innleder var Jens-J. Wilhelmsen fra MRA. I et flyveblad som annonserte møtet, het det: «Det meste av U-hjelpen forsvinner i korrupsjon. De høyere utdannede reiser til universitetene i vest. Hvilke impulser mottar de der? De fleste reiser ikke tilbake. Supermaktenes interesser i U-landene øker. Ekstreme geriljagrupper blir mer og mer aktive. Problemene tårner seg opp, og de vil angå alle. Kan en gymnasiast i lille Norge gjøre noe?»

CAUX:

En gruppe italienske parlamentarikere er blant de mange som allerede har meldt seg til jule- og nyttårskonferansen i Caux.

Konferansesentret skal innen den tid få en rekke værelser modernisert. Det nye oversettelsessystemet, som blant annet tar i bruk fjernsyn mellom konferansesalene og translatørboksene, skal også gjøres ferdig om kort tid.

FRANKFURT:

Endel mennesker i Syd-Tyskland har samlet inn to tredjedeler av den pengesum som skal til for å synkronisere til tysk fargefilmen «Happy Deathday», som ble produsert ved Westminster Theatre i London.

NÅ I BILLIGUTGAVE!

PETER HOWARD LIFE & LETTERS

av Anne Wolrige Gordon

Forfatterinnen forteller sin fars historie i godt som i ondt. Det er ikke en beretning om en bevegelse, men om en mann, selv om boken klargjør mange spørsmål omkring Moralsk Opprustning.

Pris kr. 7,-.

Kan bestilles fra
Moralsk Opprustning,
Sophus Lies gate 5, Oslo 2.

Det hendte i Caux . . .
Fra side 7.

det var en skare med fullkomne mennesker. Ikke i det hele tatt. Det var mennesker som var fylt av lengsel etter å forandre forholdene på vår jord, mennesker tilstrekkelig ydmyke til å begynne å forandre seg selv, til å begynne hver morgen og ofte siden i løpet av dagen, å lytte til Gud og få ledelse og søke løsninger, særskilt når det er konflikter av ulike slag. Lytte til den indre røsten og lytte til sin neste.

Jeg reiste hjem med en ny glød og kjærlighet i mitt hjerte, kjenner det som en rikdom å være med i kampen blant mennesker som ikke først søker sitt eget, men er beredt til å lytte til og søke å virkeliggjøre det som Gud vil med deres liv.

Å være med å skape et nytt brorskap i Kristi And på vår jord.

Eva Magnusson

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A S SABA

Jacobsen
IMPERIAL
SNOW
JET

Våt eller tørr snø:

4 gear forover og egen
utblåsningsvifte
er avgjørende for
effektiv snøfresing
i forskjellige snødybder
og under alle værforhold.

- ☐ 7 hk., 4 t. Lauson motor.
- ☐ Revers ☐ 26" arb.bredde
- ☐ Svingbar tut. ☐ Løse-
tut og belter.
- ☐ Jacobsen kvalitet.

Be om demonstrasjon!

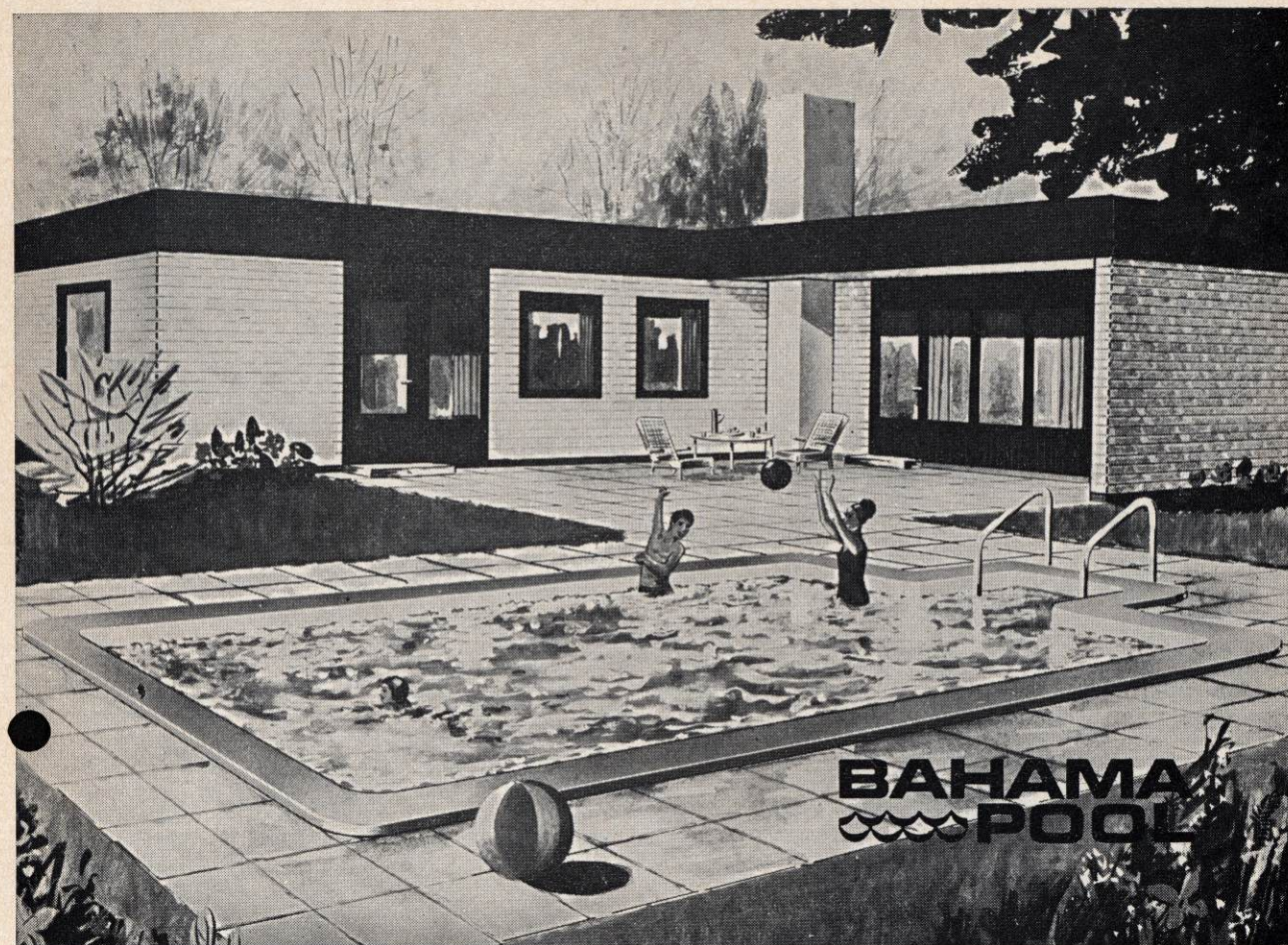

ENEIMPORTØR:
FR REINHARDT & CO A/S
KRISTIANSAND S. TLF. 2 55 40

Send meg nærmere opplysninger om Jacobsen Snow Jet:

Navn:

Adresse:

Exklusiv swimmingpool i glasfiberarmerad plast 13.800:-

(6-8 mm veggtykkelse)

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:- kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS